

عالم علیہ السلام

از ولادت تا شہادت

تالیف
علامہ فقید سید محمد کاظم قزوینی

ترجمہ و کارش
علی کریمی

انتشارات دلیل

امام علی علیه السلام از ولادت تا شهادت
تألیف: علامه سید محمد کاظم قزوینی
ترجمه و نگارش: علی کرمی فریدنی
انتشارات دلیل ما

چاپ هفتم: بهار ۱۳۹۴

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

چاپ نگارش

قیمت: ۲۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۵۲۸-۱۸-۴

تلفن و نمابر: ۳۷۷۳۴۱۳-۳۷۷۴۹۸۸ (+۹۸۲۵)

آدرس: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران

طبقه ششم، واحد ۶۱۲ و ۶۱۳

www.Dalilema.ir

Dalilema@yahoo.com

انتشارات دلیل ما

مراکز پخش:

- ۱) قم، خ معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، واحد ۹، تلفن: (۱۰ خط) ۳۷۸۴۲۴۶۶
- ۲) قم، خ صفائیه، روبروی کوچه ۳۸، پلاک ۷۵۹، فروشگاه دلیل ما، تلفن ۳۷۳۷۰۰۱-۳۷۳۷۰۱۱
- ۳) تهران، خ انقلاب، خ فخررازی، فروشگاه دلیل ما، پلاک ۶۱، تلفن ۶۶۴۶۴۱۴۱
- ۴) مشهد، چهارراه شهداء، ضلع شمالی باغ نادری، کوچه شهید خوراکیان، مجتمع تجاری گنجینه کتاب، طبقه اول، فروشگاه دلیل ما، تلفن ۲۲۳۷۱۱۳-۵

قزوینی، محمد کاظم، ۱۳۰۸-۱۳۷۳.

امام علی علیه السلام از ولادت تا شهادت / تألیف محمد کاظم قزوینی؛ ترجمه و نگارش علی کرمی فریدنی؛ دلیل ما

۱۳۸۰

۶۷۲ ص

ISBN 964 - 7528 - 18 - 3

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

چاپ ششم: ۱۳۹۲.

عنوان اصلی: علی علیه السلام من المهد الی اللحد.

۱. علی بن ابی طالب علیه السلام، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. سرگذشتنامه. الف. کرمی، علیرضا، مترجم.

ب. عنوان.

۲۹۷ / ۹۵۱

۸۰۴۱ع / ق ۴ / BP۳۷

۱۲۲۳۴ - ۸۰ م

کتابخانه ملی ایران

فهرست مطالب

۲۱ سخن مترجم
۲۴ اما این کتاب
۲۷ سخن مؤلف

۱- فرزندان پرشکوه کعبه

۳۷ قرآن و پدیدهٔ اعجاز
۴۱ فرزندان پرشکوه کعبه
۴۳ زادگاه دوست برگزیده
۴۵ ویژگی بی نظیر
۴۶ تبسم و نشان آشنایی
۴۷ سلام و تلاوت قرآن
۴۸ میهمانی عجیب
۴۸ دو پرسش و پاسخ آنها

۲- پيشتاز ترين قهرمان اسلام و ايمان

۵۳ حساس‌ترین مراحل رشد و شکوفایی
----	-------------------------------------

- از نعمت‌های گران‌خدا بر او ۵۶
- بازتاب آن سبک تربیتی و اخلاقی ۵۸
- و این‌گونه بود که ۶۰
- نخستین کنفرانس علی‌شناسی ۶۴
- پرتویی از روایات در امتیاز اسلام و ایمان آن حضرت ۶۷
- یار و پشتیبان راستین پیامبر ۷۳
- ایمان و یکتا پرستی «ابوطالب» ۷۴
- نمونه‌هایی از سروده‌های پر محتوای او ۷۸

۳- قهرمان بی‌نظیر ایثار و اخلاص

- دروود بر آن پدر و سلام بر این پسر ۸۵
- پرشکوه‌ترین قلب و پولادین‌ترین اعصاب! ۸۶
- دفاع از حق از دوران کودکی ۸۷
- مرگ دو یار پراقتدار ۸۹
- آن شب خاطره‌انگیز و پرخطر ۹۰
- اوج فداکاری و ایثار ۹۲
- چه کسی می‌تواند چون تو باشد؟! ۹۵
- سه راز از رازهای هجرت پیامبر ۹۷

۴- امیر والایی‌ها و داستان هجرت

- پیشگام‌ترین توحیدگرایان در هجرت ۱۰۶
- نشان برتری ۱۰۶
- چگونه؟ ۱۰۷

- ۱۰۸ داستان هجرت امیر مؤمنان
- ۱۱۰ کاروان هجرت
- ۱۱۱ من راه را خواهم گشود
- ۱۱۲ فرشته وحی و داستان هجرت امیر والایی‌ها

۵- بیکار با واپسگرایی و تاریک‌اندیشی

- ۱۲۰ بیکار با واپسگرایی و تاریک‌اندیشی
- ۱۲۲ ازدواج او به دست خداست!
- ۱۲۳ محبوب‌ترین آفریده آفریدگار
- ۱۲۴ خواستگاری پرشکوه‌ترین جوان عصرها و نسل‌ها
- ۱۲۷ سرمشق ساده‌زیستی و صفا در فراهم آوردن وسائل زندگی
- ۱۳۰ سادگی و صفا در مراسم عروسی
- ۱۳۱ مراسم میهمانی
- ۱۳۲ کاروان عروس
- ۱۳۴ امانت‌گزارانهای پیامبر
- ۱۳۵ نخستین دیدار
- ۱۳۶ پدرت به قربانت بنوش!
- ۱۳۷ سفارش پیامبر

۶- امام علی و جهاد قهرمانانه و پراخلاص

- ۱۴۲ جهان در عصر بعثت
- ۱۴۳ فرود آیات دفاع و پایداری
- ۱۴۴ شجاع‌ترین فرزند آدم

۱۴۶	۱ - درخشش امیرمؤمنان در پیکار « بدر »
۱۴۷	سه هزار و سه فضیلت
۱۴۷	رویاری دو نیروی استبداد و آزادی
۱۵۰	قهرمان وفا و دفاع از حق و عدالت
۱۵۲	۲ - در کارزار « احد »
۱۵۴	پرتوی از شجاعت امیر والایی‌ها از زبان عمر
۱۵۶	ستایش امیرمؤمنان در آسمان‌ها
۱۵۷	این است مفهوم فداکاری و ایثار
۱۵۹	۳ - شهامت امیرمؤمنان در رویاری با تجاوزکاران یهود
۱۶۰	۴ - سمبل ایمان و شجاعت در پیکار خندق
۱۶۳	بیکرة ایمان در برابر قامت شرک
۱۶۴	سه راز نجات و سرفرازی
۱۶۴	گفتگو و روشنگری پیش از پیکار
۱۶۶	سه پیشنهاد بشر دوستانه
۱۶۸	درس شجاعت و جوانمردی
۱۷۰	درس هدفداری و هدفمندی
۱۷۰	پاداش پرشکوه فداکاری علی(ع) در پیکار خندق
۱۷۲	وه چه دلآوری بی نظیر و چه پاداش شکوهمباری
۱۷۳	۵ - شاهکار امیرمؤمنان در کارزار خیبر
۱۷۴	سند میاهات
۱۷۵	عجب شب امید بخشی!
۱۷۵	پس او کجاست؟
۱۸۰	سیاس بر این موهبت‌ها
۱۸۱	۶ - شجاعت و اخلاص در پیکار « حنین »

۷- سیمای پرشکوه امام علی در آئینه قرآن

- ۱۹۱ ۱- موقعیت والای آن حضرت در آیه تطهیر
- ۱۹۴ ۲- امیرمؤمنان در روز تاریخی مباحله
- ۱۹۶ داستان مباحله
- ۱۹۷ روایت دیگری از داستان مباحله
- ۱۹۸ رویارویی هیئت علمی مسیحیان با پیامبر خدا
- ۲۰۰ پرشکوه‌ترین فضیلت امیرمؤمنان
- ۲۰۱ پیام آیه مباحله از دیدگاه دانشمندان
- ۲۰۲ سند برتری فاطمه (ع)
- ۲۰۳ چرا؟
- ۲۰۵ ۳- انفاق خالصانه در حال نماز و به هنگام رکوع
- ۲۰۷ روایت دیگری در داستان فرود آیه
- ۲۰۹ پیشوای راستین شایستگان
- ۲۱۱ ۴- در آیات سیزده‌گانه سوره انسان
- ۲۱۴ دو پندار و پاسخ آن‌ها
- ۲۱۵ ۵- سند پرافتخار ایمان و جهاد
- ۲۱۷ ۶- سند انفاق و اخلاص
- ۲۱۹ سه امتیاز پرشکوه امیرمؤمنان
- ۲۲۰ ده درس انسانساز و پر راز و رمز
- ۲۲۳ آخرین نکته در این مورد

۸- موقعیت والای علمی امیرمؤمنان

- ۲۲۸ اقیانوس بی‌کرانه دانش و کمال

۲۲۹	قرآن و دانش پیامبران
۲۳۲	آیا فاجعه نیست؟
۲۳۵	مقام والای علمی امیرمؤمنان در روایات
۲۴۰	خداوندگار سخن
۲۴۴	۱- در آفرینش شگفت‌انگیز «شب پره»
۲۴۵	۲- در شگفتی‌های آفرینش طاووس
۲۴۷	۳- خطبه بدون «الف» یا شاهکاری دیگر
۲۴۸	ستایش خدا و وصف او
۲۴۹	وصف پیامبر عدالت و آزادی
۲۵۰	راز نجات و رستگاری
۲۵۰	این نعمت‌های گران را پاس دارید
۲۵۱	هشدار از مستی و غفلت
۲۵۲	۴- خطبه بدون نقطه
۲۵۳	در وصف پیامبر صلح و بهروزی
۲۵۴	سفارش‌های دوازده‌گانه
۲۵۵	۵- هنر سرآیندی
۲۵۵	۶- هنر سخنوری و اندرزدهی
۲۵۶	۷- امیرمؤمنان و موضوع «حکمت»
۲۵۸	۸- امیرمؤمنان و علم نجوم
۲۶۰	۹- آموزگار بزرگ الهیات
۲۶۱	۱۰- آموزگار راستین حقوق و احکام
۲۶۴	۱۱- بزرگ آموزگار تفسیر و مفاهیم قرآن
۲۶۴	۱۲- بزرگ آموزگار ادبیات عرب
۲۶۹	جلوه‌گاه ارزش‌های اخلاقی و برتری‌های انسانی
۲۷۴	۱- سمبل یقین و ایمان عمیق و استوار

- ۲۷۶ ۲ - جان سرشار از آگاهی و فرزانیگی
- ۲۷۷ ۳ - سمبل والای بشر دوستی و عواطف انسانی
- ۲۷۹ ۴ - حق محوری و حق مداری یا پیکره راستین حق
- ۲۸۱ ۵ - غنای روحی و بی‌نیازی
- ۲۸۳ ۶ - آموزگار گذشت و بزرگمنشی
- ۲۸۴ ۷ - تجلیگاه حکمت و فرزانیگی
- ۲۸۶ ۸ - خداوندگار پارسایی و زهد
- ۲۹۳ ۹ - قهرمان پاکی و پاکدامنی
- ۲۹۴ ۱۰ - نمونه فروتنی و آزادمنشی
- ۲۹۷ ۱۱ - الگوی جاودانه بردباری و حلم
- ۳۰۳ ۱۲ - سرمشق زیبای بشر دوستی و ایثار
- ۳۰۵ ۱۳ - آسمان بلند سخاوت و بخشندگی
- ۳۱۰ ۱۴ - بزرگ پرچمدار عدالت و دادگری
- ۳۱۴ ۱ - چگونگی برخورد با اموال عمومی
- ۳۱۵ ۲ - تضمین حقوق حیوانات
- ۳۱۵ ۳ - شیوه انسانی و آزادمنشانه در دریافت مالیات
- ۳۱۷ ۴ - سلام بر تجسم ایمان و پیکره عدالت
- ۳۲۱ ۱۵ - روح پرستش و نیایش
- ۳۲۶ ۱۶ - نمونه خوش‌رویی و صلابت

۹- ویژگی‌های شکوه‌بار امیر مؤمنان

- ۳۳۳ خاندان پرشکوه پیامبر
- ۳۳۳ ۱ - سند پرشکوه مباحثات یا بازگردانیده شدن خورشید
- ۳۳۴ اینک نمونه‌ای از روایات

۳۳۶	معجزه‌های دیگر
۳۳۷	دو نکته دیگر در این مورد
۳۴۰	۲ - نشان پرافتخار دوستی خالصانه
۳۴۰	داستان مرغ بریان
۳۴۴	آیا برتر از «علی» می‌توان یافت؟
۳۴۶	این بر اثر نفرین «علی» است!
۳۴۶	۳ - موقعیت‌های پنجگانه امیرالایه‌ها یا حدیث منزلت
۳۴۹	موقعیت‌های پرشکوه پنجگانه
۳۵۲	دو پندار بی‌اساس در مورد این روایت اوزشمند
۳۵۲	۱ - پاسخ از پندار نخست
۳۵۳	۲ - پاسخ از پندار دوم
۳۵۶	۴ - افتخار برادری با پیامبر
۳۵۶	پیمان برادری
۳۵۷	اصل برادری عقیدتی و فرهنگی در اسلام
۳۵۸	تو برادر من هستی و من برادر تو!
۳۶۰	ره‌آورد پرشکوه این پیمان برادری
۳۶۱	۵ - افتخار رساندن پیام خدا از سوی پیامبر
۳۶۲	اصول چندگانه در پیام امیرالایه‌ها
۳۶۴	۶ - افتخار پانهادن برشانه پیامبر
۳۶۵	چرا و چگونه؟
۳۶۷	۷ - افتخار قداست و پاکیزگی همه جانبه
۳۶۹	تو پاک و پاکیزه‌ای
۳۷۰	این موقعیت را خدا به او ارزانی داشته است

۱۰- رویداد فرهنگ ساز غدیر

- ۳۷۹ داستان غدیر
- ۳۸۰ فراخوان پیامبر و پیام تاریخ ساز او در غدیر
- ۳۸۱ به عصرها و نسل‌ها
- ۳۸۳ بیعت با امیر والایی‌ها
- ۳۸۴ شماری از گواهان غدیر
- ۳۸۶ پیام شاد باش خدا به پیامبر و مردم
- ۳۸۷ غذایی سریع و هشداردهنده
- ۳۸۹ واژه «مولی» یا دستاویز حق ناپدیدان
- ۳۹۰ پژوهشی ظریف از پژوهنده‌ای زرفنگر و بالانصاف
- ۳۹۳ اما پندار تحریف‌گران
- ۳۹۶ دریافت چند نکته ظریف دیگر از روایت
- ۳۹۷ حماسه غدیر در آئینه سراینندگان
- ۳۹۸ ۱- نخستین سراینده حماسه غدیر
- ۴۰۰ ۲- شاعر عصر رسالت
- ۴۰۱ ۳- قیس بن سعد و حماسه غدیر
- ۴۰۲ ۴- عمرو بن عاص و حماسه غدیر
- ۴۰۴ ۵- سید حمیری
- ۴۰۷ برترین و پرشکوه‌ترین عید اسلامی
- ۴۰۸ از دیدگاه پیامبر
- ۴۰۹ از نظرگاه خاندان رسالت
- ۴۱۵ امیروالایی‌ها به هنگام رحلت جان‌سوز پیامبر
- ۴۱۶ وصیت در فرهنگ قرآن و روایات

۴۱۷	وصیت هوشمندانه پیامبر در انبوه روایات
۴۲۴	چهره دیگری از وصیت پیامبر
۴۲۵	رحلت جان سوز پیامبر
۴۳۳	در سوگ جان سوز ریحانه پیامبر
۴۳۳	جنبش ارتجاعی سقیفه
۴۳۵	موقعیت ریحانه پیامبر در اوج آن فتنه کور
۴۳۶	موقعیت امیر والایی‌ها
۴۳۷	وصیت جان سوز و تفکر انگیز ریحانه پیامبر
۴۳۹	و آن گاه شهادت عمیار فاطمه
۴۴۰	فرو ریختن ارکان زندگی امیر والایی‌ها
۴۴۲	شعله‌ها و شراره‌های دل طوفان زده علی (ع)
۴۴۴	پس از شهادت فاطمه (ع)
۴۴۵	سخنی کوتاه درباره فرزندان امیرمؤمنان
۴۴۹	دوران مظلومیت و خانه نشینی امیر والایی‌ها
۴۵۲	سمبل شکوه بار راستی و جوانمردی در زندگی
۴۵۴	تباهی‌های دولت عثمان
۴۵۴	۱ - پاداش حق‌گویی و آزادی
۴۵۴	۲ - تبعید آزاده آواره
۴۵۵	۳ - به آتش کشیدن قرآن‌ها
۴۵۵	۴ - قطع حقوق و ...
۴۵۵	۵ - رواج باندبازی به جای قانون‌گرایی
۴۵۶	۶ - غارت خزانه ملی
۴۵۶	و آن گاه شعله‌های انقلاب
۴۵۸	بازیگری انحصار و استبداد و ره‌آورد شوم آن

۱۱- در راه اصلاحات

- ۴۶۸ سرآغاز اصلاحات ساختاری و بنیادی
- ۴۷۱ خشم و ناراحتی برتری جویان و امتیاز خواهان
- ۴۷۲ سرآغاز عصیان برتری جویان
- ۴۷۳ منطق انسانی دولت علوی و واکنش تبعیض خواهان
- ۴۷۸ مباد که زر و زیور دنیا شما را بفریبد!
- ۴۷۹ روشنگری، آزادمنشی، قانونگرایی
- ۴۷۹ مناظره‌های روشنگر در برابر مردم
- ۴۸۱ اوج آزادی و آزادی
- ۴۸۳ دیدار و گفت و شنودی دیگر
- ۴۸۴ شگفت از این عدالت و آزادی؟!
- ۴۸۷ جبهه حق ستیزان
- ۴۸۷ تعبیر روش عایشه
- ۴۹۴ گزارش به مردم و مشورت با یاران کارآموده
- ۴۹۶ در تدارک دفاع
- ۴۹۸ نماینده دلاوری و آزادمنشی نظام علوی
- ۵۰۰ ورود سردمداران جمل به بصره
- ۵۰۰ آغاز تجاوز مسلحانه
- ۵۰۲ رقابت رسوا
- ۵۰۲ ورود امیر والایی‌ها به بصره
- ۵۰۳ تلاش برای صلح و آشتی
- ۵۰۴ عهدشکنی و بی‌وفایی، چرا؟
- ۵۰۹ زیر در اندیشه جدایی

۵۱۱	آزادمنشی و رفتار انسانی با دشمن
۵۱۳	آغاز آتش‌افروزی و تجاوز از سوی سپاه جمل
۵۱۴	عمق فاجعه
۵۱۵	شتر فریب را بزیند
۵۱۶	زکات پیروزی و سرفرازی
۵۱۷	کرامت و آزادگی
۵۱۸	سرنوشت دردناک زبیر
۵۲۰	سبک و سیرهٔ بشر دوستانه با دشمن شکست خورده
۵۲۰	عدالت خواهی و تساوی طلبی
۵۲۱	و این هم ره‌آورد تاریک‌اندیشی و جاه‌طلبی
۵۲۵	مبارزه با جریان برتری طلب و خودکامه برای اصلاحات
۵۲۶	نقشهٔ تجاوزکارانهٔ شام
۵۲۸	نخستین بیداد، نه نخستین پیروزی
۵۲۹	فریب تبلیغاتی
۵۳۰	چرا باید تشنه ماند؟
۵۳۰	من بسان آنان رفتار نخواهم کرد
۵۳۳	شعله‌ور شدن آتش پیکار
۵۳۴	خدا! یا تو گواهی که ...
۵۳۴	باطل و بیداد در قالب حق
۵۳۵	تاریک‌اندیشان بی‌محتوا و پرخاش‌جو
۵۳۶	باز هم روشنگری و خیرخواهی
۵۳۹	پراکندگی و انشعاب در سپاه کوفه
۵۴۰	شگفت از این تاریک‌اندیشان!
۵۴۱	شگفت روزی است امروز!
۵۴۲	اوج فتنه و اختلاف در سپاه کوفه

۵۴۴ و آن گاه آن داوری رسوا
۵۴۶ اوج تاریک‌اندیشی و کودنی
۵۴۶ اوج دجالگری

۱۲ - امیرمؤمنان و جریان تاریک‌اندیش و خشونت طلب دینی

۵۵۲ روشنگری و مسالمت‌جویی
۵۵۸ برداشت رسوا و تأسف‌بار از دین خدا
۵۵۹ ره‌آورد شوم تاریک‌اندیشی
۵۶۱ مناظره ابن عباس با یکی از رهبران خشونت پیشه‌خوارج
۵۶۲ روشنگری و هدایت در قلب چند پرسش و پاسخ
۵۶۴ راستی این‌ها جای اشکال است یا افتخار!؟
۵۶۸ آخرین رویارویی خرد و خشونت

۱۳ - یورش دجال اموی بر شهرهای مرزی و مردم بی‌دفاع

۵۷۳ ۱ - هر کس در خط ما نبود نابودش سازید!
۵۷۵ نخستین یورش ناجوانمردانه
۵۷۶ فلسفه جهاد و دفاع
۵۷۸ اینک این درد را به کجا خواهید برد؟
۵۸۰ هان ای مردنمایان ناجوانمرد
۵۸۰ ۲ - دومین یورش تجاوزکارانه
۵۸۲ منطق و بشردوستی
۵۸۳ سردار خشونت و شرارت
۵۸۴ نموداری ناچیز از جنایت‌های دهشتناک رژیم اموی

- ۵۸۷ یرتوی از راز صعودها و سقوطها
- ۵۸۹ ۳- سومین یورش تروریستی و ناجوانمردانه

۱۴- خداوندگار بیان و قلم

- ۵۹۶ ۱- شعله‌ای از آتش دل
- ۶۰۱ ۲- به خدای سوگند که من همراه بر راه راست هستم
- ۶۰۲ ۳- علی را با نعمت‌های ناپایدار زندگی چه کار؟
- ۶۰۴ ۴- و کسی جز من شهادت این کار بزرگ را نداشت!
- ۶۰۵ ۵- آه بر برادرانم...
- ۶۰۶ ۶- من شما را برای خدا می‌خواهم و شما...
- ۶۰۷ ۷- و اینک نامه‌ای از نامه‌های تفکرانگیز او
- ۶۱۱ ۸- برتری امیروالایی‌ها

۱۵- شهادت جان‌سوز امیر والایی‌ها در سخنان پیامبر

- ۶۱۹ در سخنان معجزه‌آسای آن حضرت
- ۶۲۱ این همان شب موعود است
- ۶۲۲ آن آموزگار شکیبایی
- ۶۲۵ انگیزه آن جنایت سهمگین
- ۶۲۶ درست بسان خورشید جهان‌افروز
- ۶۲۸ به پروردگار کعبه که کامیاب شدم!
- ۶۲۹ اعلام فاجعه شهادت
- ۶۳۳ حقوق بشر در نظام علوی

۱۶- امیر والایی هادر بستر شهادت

- هان ای پدر پر افتخار! ۶۴۲
- شگفت از این آزادگی و آزادمثنی! ۶۴۳
- خبری معجزه‌آسا از آینده ۶۴۵
- سه گروه از رحمت خدا دورند ۶۴۵
- و این هم روایتی دیگر ۶۴۷

۱۷- و دیگر، شهادت امیر والایی‌ها

- شورای پزشکی ۶۵۳
- در آستانه شهادت ۶۵۴
- وصیت‌نامه الهام‌بخش امیرمؤمنان ۶۵۵
- همان گونه است که شنیده‌ای ۶۶۰
- برای چنین پاداش پرشکوهی باید تلاش کرد ۶۶۱
- داستان شگفت‌انگیز کشف آرامگاه امیر والایی‌ها ۶۶۴
- آهی سوزان بر تربت امیرمؤمنان ۶۶۶
- چه پیش آمده است؟ ۶۶۹
- و دیگر پایان بحث ۶۷۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سخن مترجم

امیر والایی‌ها، علی (ع) به روز سیزدهم رجب، اندکی فراتر از سه دهه پس از رویداد شگفت‌انگیز «عام الفیل» و دو دهه پیش از هجرت دگرگون‌ساز پیامبر عدالت و آزادی از افق خانه خدا و کهن‌ترین معبد توحید و تقوا جهان را با میلاد همواره سبزش نورباران ساخت.

پدر گرانقدرش شخصیت فرزانه جهان عرب، ابوطالب بود و مام ارجمندش بانوی خداجو و نواندیش و پرواپیشه مکه، فاطمه؛ و آن حضرت از چنین پدر و مادری خردمند و فرزانه و چنین ریشه و تباری اصیل و برجسته نشان داشت.

او اندکی فراتر از شش دهه در این جهان زیست و نورافشانی کرد و پس از آفرینش پرشکوه‌ترین شگفتی‌ها و پدید آوردن تحسین‌برانگیزترین شاهکارها در ابعاد گوناگون زندگی از جامعه و جهانی که ظرفیت فرهنگ و منش عادلانه و آزادمنشانه او را نداشت و برای سبک و سیره انسانی و سرشار از مهر و بشردوستی او بسی حقیر بود، با شمشیر خشونت و تاریک‌اندیشی و تعصب، دامن برچید و با ندای همواره‌جاوید و تفکرانگیز «فزت وربّ الکعبة» همان سان که در خانه خدا طلوع کرده بود، در خانه خدا در حالی که شوری شگفت در سر و شوقی وصف‌ناپذیر در کران تا کران دل بی‌کرانش موج می‌زد - به سوی معبود و معشوق خویش شتافت.

زندگی الهام‌بخش و انسان‌ساز آن حضرت در این سرا گرچه در شمار ماه‌ها و سال‌ها کوتاه بود، اما از چنان محتوا و روح و جان و خرد و روشنگری و عملکردی لبریز بود که

و رنگ جاودانگی به خود گرفت،

به فروغی تابناک و مشعلی نورافشان تبدیل گشت،

و محور و مدار حق شناخته شد؛ معیاری برای جدا سازی حق از باطل و داد از بیداد و آزادی از استبداد و رعایت حقوق انسان‌ها از حق کشی گردید.

او به صورت منبع و معدن و سرچشمه‌ای برای شناخت ارزش‌ها و والایی‌ها تجلی کرد و در همه میدان‌ها و صحنه‌های حیات فکری، فرهنگی، هنری، علمی، اخلاقی، معنوی، فردی، خانوادگی، اجتماعی، سیاسی، حقوقی، قضایی، مدنی، دفاعی و ... به صورت نمونه و سرمشق رشد و اوج و آگاهی به نورافشانی پرداخت.

او سبک و سیره‌ای را در زندگی پی نهاد و شیوه و سیستمی را در چشم‌انداز ترقی‌خواهان و تشنگان کمال و جمال قرار داد که شگفتی متفکران و اصلاحگران عصرها و نسل‌ها را برانگیخت، سیل تحسین‌ها را به سوی خویش سرازیر ساخت، درودها و سلام‌های بی‌پایان را نثار خویش کرد، دل‌ها و جان‌های شیفته عدالت و آزادی و خردمندی و جوانمردی را در گرو عشق خود گرفت و زندگی پر راز و رمزش فرورزشگاه فروغ تابناک ارزش‌های انسانی گردید.

آن بزرگ آموزگار والایی‌ها، توحیدگرایان راستین را ساگرد مکتب خویش ساخت، سکه دادگری و دادخواهی وصف ناپذیرا به نام خویش زد، عزت‌خواهی و سرفرازی را به آرمان‌خواهان آموخت،

شجاعت و شهامت و جوانمردی را قرین نام بلندآوازه خود ساخت، به اصلاحگران راه اصلاحات ساختاری و بنیادی و انسانی را نشان داد، ایثار و اخلاص، تواضع و کرامت، پارسایی و مسالمت، قاطعیت و همزیستی، رعایت حقوق و آزادی مردم، گذشت و انسان‌نوازی، امانت‌داری و وفا، تحمل و انتقادپذیری، تساهل و تسامح، مدارا و نرمش، گذشت و جود و بخشندگی را سایه‌ای از خورشید پربرکت وجود خویش گردانید.

و آن گاه برای همیشه علی (ع) نمونه شورانگیز و شعورآفرین درایت و فرزاندگی، آگاهی و ایمان،

دانش و بینش ،

تفکر و اندیشه ،

اخلاص و اخلاق ،

هدف و آرمان ،

روشنگری و اصلاح ،

همزیستی و بهروزی ،

محبت و بشردوستی ،

استقلال جویی و آزادی خواهی ،

عدالت‌گسری و دادخواهی ،

عزت و تعالی ،

جمال و کمال ،

گذشت و کرامت ،

و بزرگ پرچمدار حقوق بشر و سعادت انسان ، تجلی کرد .

و با گفتار و کردار زیبایش بر همه ناشکیبایی‌ها، تفاخرها، خودکامگی‌ها، افزون طلبی‌ها، انحصارگری‌ها، برتری جویی‌ها، بیدادگری‌ها، ددمنشی‌ها، ناسازگاری‌ها، خصومت‌ها، خیانت‌ها، بازیگری‌ها، عوام‌فریبی‌ها، بت‌سازی‌ها، قهرمان تراشی‌ها، ریاکاری‌ها، شیادی‌ها، سیاست‌بازی‌ها، دنیاپرستی‌ها، کوردلی‌ها، ناآگاهی‌ها، بی‌تعهدی‌ها، خشونت‌طلبی‌ها، تاریک‌اندیشی‌ها، انتقام‌کشی‌ها، بی‌رحمی‌ها، بربریت‌ها، زندان‌ها، شلاق‌ها، دخمه‌ها، و دهلیزهای مرگ و ... خط بطلان کشید .

آری ! آن افتخار انسان‌ها خورشیدی بود که از افق کعبه سر برآورد و کران تا کران هستی را به رنگ نیک‌بختی و صفا آمیخت .

او خانه‌زاد خدا بود و آن خانه پرشکوه، این گوهر وجود و این مروارید تک دانه آفرینش و این درّ یگانه خلقت را بسان صدفی در خود گرفت .

با کام گشودن این صدف، جلوه جمال و کمال شکوهمبار علی در نظام آفرینش درخشیدن گرفت و هنگامی که این وجود مبارک آسمانی گام بر این خاک نهاد، خاک و

خاکیان را کرامت و اعتبار بخشید.

خاک تیره را به افلاک رساند و فرش را به عرش و آفریدگان را به آشتی با آفریدگار و خویششن و همونوع دعوت کرد و عصرها و نسلها را بر سجادهٔ بندگی و یکتاپرستی و آزادی و آزادگی و گرامیداشت حرمت و حقوق انسان نشانده.

آری، امیر والاییها علی بود و بلندمرتبه،

عالی بود و پرشکوه،

بزرگ بود و بزرگتر،

و در ایمان و اخلاص،

قیام و سجود،

غیب و شهود،

جود و بخشش،

گذشت و ایثار،

مسالمت و مردم‌نوازی،

تحمل و مدارا،

مردم‌دوستی و پارسایی،

حق‌مداری و قانون‌گرایی،

خداپرستی و انسان‌نوازی،

رعایت مقررات عدالت‌آفرین خدا و حقوق و حرمت‌بندگان او از همگان برتر و بالاتر و

به راستی وصف‌ناپذیر بود.

اما این کتاب

کتابی که در دست شما خوانندهٔ گرامی است، برگردان و نگارش کتاب ارزشمند «علی

من المهد الی اللحد»، اثر مرحوم آیت الله قزوینی است.

دوستی دانشمند و خوش‌فکر، که کتاب، «عاشورا غمباترین روز تاریخ»، ترجمه و

نگارش «فاجعة الطّف»،^(۱) به وسیله این قلم را خواننده بود، روزی به من تلفن کرد و ضمن لطف بسیار، از اینجانب خواست تا این کتاب را، به بیان ایشان با قلمی زیبا و روان ترجمه کنم.

پس از تلفن او، نویسنده و محقق گرانقدر حضرت حجة الاسلام والمسلمین استاد مهدی پور نیز با ترغیب بسیار دوستانه و با در اختیار قراردادن نسخه عربی آخرین چاپ کتاب مترجم را بر این کار مهم ساخت که بدین وسیله از هر دو برادر گرامی تشکر نموده و برایشان از بارگاه دوست پاداشی در خور خواهیم. پس از آن خدای بنده نواز را سپاس گزاردم و از او باری خواستم تا در پرتو مهر و لطف بیکرانیش این افتخار را روزیم سازد و توفیق ارزانی‌ام دارد تا این کار را آغاز و به سامان برسانم، بدان امید که از خدمتگزاران فرهنگی امیر والایی‌ها به شمار آیم. و آن ذات پاک و بی‌همتا را سپاس که پس از مدتی، فرصت و توفیقی دست داد و این گام لرزان برداشته شد.

گفتنی است که در این برگردان، افزون بر ظرافت‌ها و ریزه کاری‌ها و نکته‌پردازی‌ها که شما خواننده نکته‌سنج ضمن مطالعه کتاب آن‌ها را خواهی دید، چند کار خوب نیز روی این اثر انجام گرفت:

- ۱- برگردان محتوا به محتوای مطالب کتاب، جز اندک فرازهای تکراری، با قلمی روان و گویا در قالب‌ها و واژه‌هایی نو، که می‌توان آن را ترجمه و نگارش خواند.
- ۲- در سراسر کتاب در جاهای مناسب، عنوان‌های جالبی با الهام از مطالب، انتخاب شده است تا کتاب را از یک نواختی خارج و به آن جاذبه بیشتری بدهد.

۱. مترجم از دیر باز با مرحوم علامه قزوینی و قلم و بیان اثربخش و با معنویت او آشنا بوده و شماری از

کتاب‌های او را نیز ترجمه نموده است، که باین نام‌ها، بارها چاپ شده‌اند:

الف: فاطمه (ع) از ولادت تا شهادت.

ب: امام مهدی (ع) از ولادت تا ظهور.

ج: عاشورا غمناک‌ترین روز تاریخ.

د: امام علی (ع) از ولادت تا شهادت، که ترجمه کتاب «علی من المهد الی اللحد» می‌باشد.

گفتنی است که چار چوب مطالب این کتاب، نخست از سوی مؤلف به صورت سخنرانی ارائه گردیده، و آن‌گاه با بازنگری و اضافات بسیار نگارش یافته و بارها چاپ شده است.

۳ - تنظیم و ساماندهی آن به بخش‌های مختلف تا بهره‌وری از آن برای مطالعه‌کنندگان آسان گردد.

۴ - ونیز آوردن آدرس آیات و منابع بیشتر روایات.

و اینک این برگ سبز را با قلبی سرشار از مهر و ارادت به پیشگاه امیر والایی‌ها تقدیم می‌دارم و در این اندیشه‌ام که آیا مترجم را این سعادت خواهد بود که اثرش مورد قبول افتد؟

بجاست که از فرزندان ارجمندم احسان و محسن عزیز که ضمن تلاش در راه دانش و خودسازی، کار خروفچی و صفحه‌آرایی کتاب را به برکت ارادت به امیرمؤمنان به انجام رساندند، قدردانی نموده و برای آنان سرفرازی و گام سپردن در راه شخصیت‌ساز آن حضرت را آرزو کنم.

و نیز از برادر گرامی جناب سعدی که با شوری در سر و عشقی در دل به امیرمؤمنان، برای چاپ این اثر در کوتاه‌ترین فرصت ممکن دامن همت به کمر زدند، از بارگاه خدا پاداش هر دو جهان را تقاضا کنم.

بارخدایا! همه ما را در این سرا از دوستداران زرف‌نگر و باخلاص امیر آزادی، و در سرای آخرت از همراهانش قرار ده، آمین رب العالمین.

قم - دفتر فرهنگ و اندیشه اسلامی

علی کرمی - بهار ۱۳۷۸